

**PRAVILNIK
O
ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU**

Berane, oktobar 2023. godine

Na osnovu čl.16 Zakona o zaštiti i zdravlju na radu (" Službeni list CG br.34/14 i 44/18") i čl.19 Statuta ZU Dom zdravlja "Dr Nika Labović" Berane, dana 05.10.2023.godine, donosim

PRAVILNIK
O
ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU

I OPŠTE ODREDBE

Član 1

Pravilnikom o zaštiti i zdravlju na radu (u daljem tekstu: Pravilnik) ZU Dom zdravlja "Dr Nika Labović" Berane (u daljem tekstu: Ustanova) uređuju se:

- mjere zaštite i zdravlja na radu i način njihovog spovođenja;
- prava, obaveze i odgovornosti svih zaposlenih;
- prava, obaveze i odgovornosti poslodavca;
- organizovanje poslova zaštite i zdravlja na radu;
- način utvrđivanja i provjere zdravstvenog stanja zaposlenih koji rade na poslovima sa posebnim uslovima rada i drugih zaposlenih;
- način osposobljavanja zaposlenih i provjere osposobljenosti, korišćenje sredstava i opreme lične zaštite na radu;
- način vođenja evidencije iz oblasti zaštite i zdravlja na radu;
- druga pitanja od značaja za zaštitu i zdravlje na radu.

Član 2

Zaštita i zdravlje na radu podrazumijeva obezbeđivanje uslova na radu koji ne dovode do povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom i koji stvaraju pretpostavke za punu fizičku i psihičku zaštitu zaposlenih.

Zaštita i zdravlje na radu obezbeđuje se i sprovodi primjenom savremenih tehničko-tehnoloških, organizacionih, zdravstvenih, socijalnih i drugih mjera zaštite u skladu sa Zakonom o zaštiti i zdravlju na radu, drugim propisima, ratifikovanim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

Član 3

Pravo na zaštitu i zdravlje na radu u smislu ovog Pravilnika imaju:

- svi zaposleni u Ustanovi,
- lice koje po bilo kom osnovu radi za Ustanovu,
- lice koje je na stručnom osposobljavanju u Ustanovi na praktičnoj obuci, odnosno obrazovanju,
- učenici i student koji su u Ustanovi na praktičnoj obuci, odnosno obrazovanju.

II MJERE ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU I NAČIN NJIHOVOG SPROVOĐENJA

Član 4

Mjere zaštite i zdravlja na radu su svi koraci, preventivne i druge mjere koje se preduzimaju ili planiraju na svim nivoima rada u Ustanovi, radi sprječavanja ili smanjivanja rizika po život i zdravlje zaposlenih.

Mjere zaštite i zdravlja na radu planiraju se i obezbjeđuju u svim procesima rada u Ustanovi u postupku:

- 1) projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja objekata namijenjenih za radne i pomoćne prostorije, kao i objekata namijenjenih za rad na otvorenom prostoru, u cilju bezbjednog odvijanja procesa rada;
- 2) projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja tehnoloških procesa rada sa svim pripadajućim sredstvima za rad, u cilju bezbjednog rada zaposlenih i usklađivanja hemijskih, fizičkih i bioloških materija, eksplozivne atmosfere, azbesta, mikroklimе i osvjetljenja na radnim mjestima i u radnim i pomoćnim prostorijama sa propisanim mjerama i normativima za djelatnost koja se obavlja na tim radnim mjestima i u tim radnim prostorijama;
- 3) projektovanja, izgradnje, korišćenja i održavanja sredstava za rad, konstrukcija i objekata za kolektivnu zaštitu i zdravlje na radu, pomoćnih konstrukcija i objekata i drugih sredstava koja se koriste u procesu rada ili koja su na bilo koji način povezana sa procesom rada, tako da se u toku njihove upotrebe sprječava povrjeđivanje ili oštećenje zdravlja zaposlenih;
- 4) proizvodnje, pakovanja, prevoza, skladištenja, upotrebe i uništavanja opasnih materija, na način i po propisima i pravilima kojima se otklanjaju mogućnosti povređivanja ili oštećenja zdravlja zaposlenih;
- 5) projektovanja, proizvodnje i korišćenja sredstava i opreme lične zaštite na radu, čijom se upotrebom otklanjaju rizici ili opasnosti koji nijesu mogli da budu otklonjeni primjenom odgovarajućih mjera zaštite i zdravlja na radu;
- 6) obrazovanja, vaspitanja i osposobljavanja u oblasti zaštite i zdravlja na radu.

Mjere zaštite i zdravlja na radu ne mogu proizvesti nikakve troškove za zaposlenog.

Član 5

Ustanova je dužna da sprovodi mjere zaštite i zdravlja na radu, poštujući načela koja su propisana Zakonom.

III PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI ZAPOSLENIH

Član 6

Zaposleni ima pravo i obavezu da:

- prije početka rada bude upoznat sa mjerama zaštite i zdravlja na radu na poslovima radnog mjesta na koje je raspoređen, kao i da se osposobljava za njihovo sprovođenje;
- Ustanovi daje predloge, primjedbe i obavještenja o pitanjima zaštite i zdravlja na radu;
- obavi zdravstveni pregled koji odgovara riziku za zaštitu i zdravlje na radnom mjestu na koje je raspoređen, u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu i propisima iz oblasti zdravstvene zaštite.

Član 7

Zaposleni ima obavezu da:

- za vrijeme rada primjenjuje propisane mjere zaštite i zdravlja na radu, vodi računa o svojoj i zaštiti i zdravlju na radu drugih zaposlenih na koje utiče svojim radom ili postupcima pri obavljanju posla, namjenski koristi sredstva za rad, opasne materije, sredstva i opremu lične zaštite na radu i zaštitne uređaje, sarađuje i konsultuje se sa nadležnim organom Ustanove i stručnim licem kako bi se sprovele propisane mjere zaštite na poslovima na kojima radi;
- u skladu sa svojim saznanjima, odmah obavijesti nadležni organ Ustanove, pisano ili usmeno, ili preko predstavnika zaposlenih o nepravilnostima, nedostacima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mjestu mogla da ugrozi njegovu ili zaštitu i zdravlje drugih zaposlenih;
- sarađuje i konsultuje se sa nadležnim organom Ustanove i stručnim licem dok Ustanova ne obezbijedi uslove za bezbjedan i zdrav rad.

Ako nadležni organ Ustanove, poslije dobijenog obavještenja iz stava 1 tačka 5 ovog člana, ne otkloni nepravilnosti, štetnosti, opasnosti ili druge pojave u roku od tri dana ili ako zaposleni smatra da za otklanjanje utvrđenih pojava nijesu sprovedene odgovarajuće mjere zaštite i zdravlja na radu, može zatražiti intervenciju Inspekcije rada i o tome obavijestiti stručno lice.

Član 8

Zaposleni ima pravo da odbije da radi, ako:

- prethodno nije upoznat sa svim opasnostima ili štetnostima, odnosno rizicima na radu ili ako mu Ustanova nije obezbijedila propisani zdravstveni pregled;
- mu prijeti neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nijesu sprovedene propisane mjere zaštite i zdravlja na radu, sve dok se te mjere ne obezbijede;
- na sredstvu za rad nijesu obezbijeđene propisane mjere zaštite i zdravlja na radu i time mu je neposredno ugrožen život i zdravlje.

Kada zaposleni odbije da radi dužan je da se pisano obrati nadležnom organu Ustanove radi preduzimanja mjera koje po mišljenju zaposlenog nijesu sprovedene.

Kada zaposleni odbije da radi, a nadležni organ Ustanove smatra da zahtjev zaposlenog nije opravdan, nadležni organ Ustanove dužan je da o tome odmah obavijesti Inspekciju rada.

Član 9

U slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po život i zdravlje, zaposleni može da preduzme odgovarajuće mjere u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja su mu na raspolaganju, a u slučaju neizbježne opasnosti ima pravo da napusti opasno radno mjesto, radni proces, odnosno radnu sredinu.

Zaposleni nije odgovoran za štetu koja nastane njegovim djelovanjem u slučajevima iz stava 1 ovog člana, osim ako ju je prouzrokovao namjerno ili iz grube nepažnje.

Član 10

Zaposleni podliježe odgovornosti u slučaju nepridržavanja propisanih mjera zaštite i zdravlja na radu i neizvršavanja obaveza utvrđenih zakonom i ovim Pravilnikom, u skladu sa zakonom i opštim aktima Ustanove.

IV PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI USTANOVE

Član 11

Ustanova je dužna da:

- donese akt o procjeni rizika za sva radna mjesta, utvrdi način i mjere za otklanjanje rizika i obezbijedi njihovo sprovođenje, da vrši izmjene tog akta u skladu sa Zakonom i da sa tim aktom upozna zaposlene i učini im ga dostupnim;

-
-
- izradi normativ sredstava i opreme lične zaštite na radu koja pripadaju zaposlenom, u skladu sa propisima, standardima i aktom o procjeni rizika na radnom mjestu;
 - obezbijedi zdravstveni pregled zaposlenih koji se raspoređuju na radna mjesta sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom i u slučajevima ponovnog angažovanja zaposlenog koji je odsustvovao sa rada na tom radnom mjestu duže od godinu dana;
 - izvrši osposobljavanje zaposlenog za bezbjedan rad kod zasnivanja radnog odnosa, raspoređivanja na drugo radno mjesto, uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih ili zamjene sredstava za rad, promjene procesa rada i ponovnog raspoređivanja na rad poslije odsustvovanja koje je trajalo duže od godinu dana;
 - donese program o osposobljavanju za bezbjedan rad zaposlenih;
 - izvrši prethodne i periodične preglede i ispitivanja tehnoloških procesa i sredstava za rad u cilju objezbjedivanja kvaliteta izvedenih radova i rada na propisan način u toku izvođenja procesa rada;
 - zaposlenima da na upotrebu sredstva za rad, samo ako posjeduje stručni nalaz, odnosno izvještaj o njihovim izvršenim pregledima i ispitivanjima, sa ocjenom da su na njima obezbijeđene propisane mjere zaštite;
 - zaposlenom nabavi i izda na upotrebu sredstva za rad i sredstva i opremu lične zaštite na radu neophodne za njegovo radno mjesto, samo ako za njih raspolaže sa propisanom dokumentacijom na službenom jeziku i jezicima u službenoj upotrebi, u kojoj je proizvođač, odnosno isporučilac naveo sve bezbjednosno-tehničke podatke koji su važni za ocjenjivanje rizika na radu sa njima i da su obezbijeđene sve mjere zaštite koje su određene dokumentacijom u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu, osim u slučajevima propisanim Zakonom;
 - da obezbijedi da zaposleni sredstva za rad i sredstva i opremu lične zaštite na radu koristi u skladu sa njihovom namjenom i da u postupku upotrebe primjenjuje propisane mjere zaštite i zdravlja na radu;
 - zaposlenog, kod koga je prilikom zdravstvenog pregleda utvrđeno da ne ispunjava posebne zdravstvene uslove za obavljanje poslova na radnom mjestu sa posebnim uslovima rada, odnosno sa povećanim rizikom, rasporedi na drugo radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima ili da mu obezbijedi druga prava u skladu sa zakonom, u slučaju da ga ne može rasporediti na drugo radno mjesto;
 - odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od nastanka, pisano prijavi Inspekciji rada svaku smrtnu, kolektivnu, tešku i drugu povredu na radu, koja uzrokuje odsustvo zaposlenog sa rada duže od tri radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi zaštitu i zdravlje zaposlenih;
 - izda zaposlenom koji je povrijeđen i zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršen pregled zaposlenog izvještaj o povredi na radu, u roku i na obrascu koji se propisuje aktom organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja;
 - na zahtjev nadležnog inspektora, obezbijedi izvještaj o stanju zaštite i zdravlja na radu zaposlenih, kao i o sprovedenim mjerama u ovoj oblasti;

-
-
- da jednom predstavniku zaposlenih omogućí odgovarajuće odsustvo sa rada u trajanju od najmanje pet časova rada mjesečno, uz nadoknadu zarade i da pruži sva potrebna sredstva za obavljanje poslova u vezi zaštite i zdravlja na radu;
 - obezbijedi da pristup mjestu rada u radnoj sredini na kome prijeti ozbiljna i/ili određena opasnost od povređivanja ili zdravstvenih oštećenja imaju samo ona lica koja su osposobljena za bezbjedan i zdrav rad na tom radnom mjestu, koja su dobila posebna uputstva za rad na takvom mjestu i koja su opremljena odgovarajućim sredstvima i opremom lične zaštite na radu;
 - obezbijedi stručnim licima nezavisno i samostalno obavljanje poslova u skladu sa zakonom, pristup svim podacima od značaja za zaštitu i zdravlje na radu, omogućí usavršavanje znanja, kao i odsustvo sa posla uz naknadu zarade kao da je na radu i pruži sva potrebna sredstva za obavljanje poslova zaštite i zdravlja na radu;
 - organizuje i obavlja stručne poslove iz oblasti zaštite i zdravlja na radu;
 - da odredi stručno lice, organizuje stručnu službu ili angažuje pravno lice ili preduzetnika koji ima ovlašćenje za obavljanje stručnih poslova;
 - vrši druge poslove u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom.

Član 12

Ustanova je dužna da zaposlenog ili njihovog predstavnika informiše pisanim putem o svim pitanjima od značaja za zaštitu i zdravlje na radu, a naročito o:

- rizicima po zaštitu i zdravlje na radu, prevenciji, mjerama zaštite i zdravlja na radu i aktivnostima u odnosu na svaku vrstu radnog mjesta i/ili posla;
- načinu organizovanja i pružanja prve pomoći, zaštite od požara, postupku evakuacije zaposlenih pri pojavi ozbiljnih i neposrednih opasnosti i o licima koja su zadužena za sprovođenje ovih mjera.

Ustanova je dužna da poslodavca čije je zaposlene angažovao da rade kod njega, po bilo kom osnovu, na adekvatan način informiše o pitanjima utvrđenim u stavu 1 ovog člana, kao i licima zaduženim za njihovo sprovođenje.

Član 13

Ustanova je dužna da sa zaposlenima, predstavnikom zaposlenih i sindikatom sarađuje i konsultuje se u postupku utvrđivanja njihovih prava, obaveza i odgovornosti koja se odnose na zaštitu i zdravlje na radu u skladu zakonom.

Ustanova je dužna da omogućí predstavniku zaposlenih i sindikatu da svoje primjedbe u vezi zaštite i zdravlja na radu dostave nadležnom inspektoru u postupku vršenja inspeksijskog nadzora.

Član 14

Ustanova je dužna da zaposlene obavezno osigura od povrede na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom.

Premije osiguranja iz stava 1 ovog člana padaju na teret Ustanove, a određuju se u zavisnosti od nivoa rizika od povreda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi sa radom.

V ORGANIZOVANJE POSLOVA ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU

Član 15

Ustanova, radi obavljanja stručnih poslova iz oblasti zaštite i zdravlja na radu, može da odredi stručno lice iz reda svojih zaposlenih ili da angažuje pravno lice ili preduzetnika koji ima ovlašćenje za obavljanje stručnih poslova, u skladu sa Zakonom.

Lica iz stava 1 ovog člana obavljaju poslove koji su propisani Zakonom.

VI NAČIN OSPOSABLJAVANJA I PROVJERA OSPOSABLJENOSTI ZAPOSLENIH ZA BEZBJEDAN RAD

Član 16

Ustanova je dužna da izvrši osposobljavanje za bezbjedan rad zaposlenog kod:

- zasnivanja radnog odnosa;
- raspoređivanja na drugo radno mjesto;
- uvođenja nove tehnologije, uvođenja novih ili zamjene sredstava za rad, promjene procesa rada;
- ponovnog raspoređivanja na rad poslije odsustvovanja koje je trajalo duže od godinu dana.

Član 17

Osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad vrši se na osnovu Programa o osposobljavanju zaposlenih za bezbjedan rad (u daljem tekstu: Program), kojim se bliže uređuju:

- ciljevi osposobljavanja;
- radna mjesta sa ocjenom rizika, propisanim mjerama zaštite, uputstvima za bezbjedan rad i dr.;
- uslovi rada, sredstva za rad, sredstva i oprema lične zaštite na radu, opasne materije i radna mjesta sa posebnim uslovima rada;
- vrijeme trajanja osposobljavanja za teorijski i praktični dio;

-
-
- način i postupak izvođenja teorijskog i praktičnog osposobljavanja (tečaj - kurs, seminar, samoobrazovanje, predavanja, predavanja i razgovor, predavanja pomoću audio - vizuelnih sredstava, demonstracije, praktični radovi i dr. uz upotrebu literature, mjerila, učila, obrazovnih sredstava, sredstava za rad, uređaja, opreme - organizovano na grupni ili individualni način) i
 - način provjere osposobljenosti za bezbjedan rad.

Član 18

Ustanova je dužna da Program iz člana 17 ovog Pravilnika, donese u skladu sa procjenom rizika na radnom mjestu, kao i da, po potrebi, mijenja ili obnavlja njegovu sadržinu u zavisnosti od uvođenja novih procesa rada, novih tehnologija i sredstava za rad.

Osposobljavanje zaposlenih prilagođava se novim i promjenljivim rizicima, a po potrebi i ponavlja u određenim vremenskim razmacima u skladu sa programom.

Ustanova je dužna da zaposlenog, u toku osposobljavanja za bezbjedan rad, upozna sa svim vrstama opasnosti na poslovima na koje ga raspoređuje i o konkretnim mjerama za zaštitu i zdravlje na radu, koje su potrebne radi otklanjanja opasnosti po život, odnosno oštećenje zdravlja.

Član 19

Osposobljavanje zaposlenih za bezbjedan rad kod poslodavca obavlja se teorijski i praktično.

Teorijski dio osposobljavanja zaposlenih za bezbjedan rad obuhvata upoznavanje zaposlenog sa:

- organizacijom i propisima iz oblasti zaštite i zdravlja na radu;
- upoznavanje sa propisima iz oblasti zdravstvene zaštite, zdravstvenog, penzijskog i invalidskog osiguranja zaposlenih;
- obavljanjem stručnih poslova zaštite i zdravlja na radu;
- procjenom rizika na radnom mjestu;
- bezbjednim korišćenjem sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite na radu;
- opasnostima i štetnostima u procesu rada na radnom mjestu;
- ergonomskim i psihofizičkim zahtjevima radnog mjesta;
- uslovima radne sredine;
- organizacijom prve pomoći, zaštite od požara, evakuacije zaposlenih i dr.

Praktični dio osposobljavanja zaposlenih obuhvata praktično osposobljavanje za bezbjedno rukovanje:

-
-
- sredstvima za rad;
 - sredstvima i opremom lične zaštite na radu;
 - opasnim materijama i dr., u skladu sa Programom.

Član 20

Programom se određuje način teorijskog i praktičnog osposobljavanja za bezbjedan rad zaposlenih.

Nakon izvršenog teorijskog i praktičnog osposobljavanja vrši se provjera osposobljenosti zaposlenog za bezbjedan rad i to posebno iz teorijskog i posebno iz praktičnog dijela.

Provjera teorijske i praktične osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih obavlja se na mjestu rada.

Provjera osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih iz teorijskog dijela vrši se, po pravilu pisanim putem (test), a može i uobičajenim i najprikladnijim metodama (anketa, usmeni dio i sl.), u skladu sa procjenom rizika na radnom mjestu i Programom iz člana 17 ovog Pravilnika.

Provjera osposobljenosti za bezbjedan rad zaposlenih iz praktičnog dijela vrši se na mjestu rada, tako što je zaposleni dužan da pokaže odgovarajuću spretnost i umješnost u bezbjednom obavljanju konkretnih poslova i radnih zadataka, za koje se osposobljavao.

Zaposlenom koji je osposobljen za bezbjedan rad, na osnovu ocjene komisije, koju obrazuje poslodavac iz reda lica koja su vršila osposobljavanje poslodavac izdaje Uvjerenje o osposobljenosti za bezbjedan rad.

O toku provjere osposobljenosti za bezbjedan rad vodi se zapisnik, koji potpisuju predsjednik i članovi komisije.

VII KORIŠĆENJE SREDSTAVA I OPREME LIČNE ZAŠTITE I ZDRAVLJA NA RADU

Član 21

Ustanova je dužna da zaposlenom obezbijedi sredstva i opremu lične zaštite i zdravlja na radu uz uslove propisane Zakonom.

Ustanova je dužna da obezbijedi da zaposleni sredstva za rad i sredstva i opremu lične zaštite na radu koristi u skladu sa namjenom i primijenjenim mjerama zaštite i zdravlja na radu.

Član 22

Zaposlenima koji su tokom rada izloženi različitim uticajima štetnih faktora kao posljedica tehničko-tehnološkog procesa i opasnostima pri radu u i van objekata Ustanove, a u svrhu zaštite njihovog života i zdravlja dodjeljuju se na korišćenje sredstva i oprema lične zaštite na radu, ako se rizici, opasnosti i štetnosti nijesu mogli otkloniti primjenom odgovarajućih preventivnih mjera.

Član 23

Radna mjesta, odnosno poslovi na kojima se dodjeljuju i koriste sredstva i oprema lične zaštite na radu i ostale odredbe vezane za ovu obavezu Ustanove i zaposlenih, određiće se se propisima, standardima i aktom o procjeni rizika na radnom mjestu.

Član 24

Sva sredstva i oprema lične zaštite na radu su svojina Ustanove i daju se na korišćenje zaposlenima, te se ne smiju prisvajati, otuđivati ili namjerno uništavati od strane zaposlenih i pojedinaca.

Član 25

Potreba primjene sredstava i oprema lične zaštite na radu na pojedinim radnim mjestima i poslovima utvrđuje se na osnovu prethodne procjene rizika, analiza i naknadnih opažanja izvora opasnosti i emisija štetnosti, u skladu sa važećim propisima i standardima.

Član 26

Prilikom otvaranja novih radnih mjesta, kao i prilikom izmjene tehnološkog postupka ili lokacije sredstava za rad koja bitno odstupaju od prethodnih parametara zaštite i zdravlja na radu i koja mogu imati uticaja na vrstu i količinu potrebnih sredstava i opreme lične zaštite na radu, odgovorno lice Ustanove projektuje potrebu dodatne nabavke i korišćenja sredstava i opreme lične zaštite na radu.

Član 27

Zaduživanje i razduživanje zaposlenih sa sredstvima i opremom lične zaštite na radu na radnim mjestima na kojima je to neophodno, vrši se preko neposrednih rukovodilaca ili stručnog lica za poslove zaštite i zdravlja na radu.

Zaposleni prilikom zaduživanja, odnosno razduživanja sredstvom i opremom lične zaštite na radu potpisuje potvrdu - revers o njihovom prijemu ili razduženju, koju izdaje neposredni rukovodilac ili stručno lice za poslove zaštite i zdravlja na radu u sljedećim slučajevima:

-
-
- kada zaposleni stupa na posao ili mijenja radno mjesto;
 - kada zaposleni istroši sredstva i opremu lične zaštite na radu i
 - kada zaposleni prekida radni odnos kod Ustanove.

Član 28

Zabranjeno je iznošenje sredstava i opreme lične zaštite na radu izvan objekata Ustanove, osim za izvršavanje poslova za potrebe Ustanove.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, zaposleni mogu iznositi radna odijela radi pranja i čišćenja.

Član 29

Odgovorno lice Ustanove na kraju svake godine vrši analizu potreba sredstava i opreme lične zaštite na radu za narednu godinu radi usaglašavanja stanja sa potrebama Ustanove.

Član 30

Ustanova može, u skladu sa ovim Pravilnikom, nabavljati samo ona sredstva i oprema lične zaštite na radu za koja raspolaže sa propisanom dokumentacijom na službenom jeziku i jezicima u službenoj upotrebi, u kojoj je proizvođač, odnosno isporučilac naveo sve bezbjednosno-tehničke podatke koji su važni za ocjenjivanje rizika na radu sa njima i da su obezbijeđene sve mjere zaštite koje su određene dokumentacijom u skladu sa propisima o zaštiti i zdravlju na radu.

Član 31

Zaposleni koji su snabdjeveni sredstvima i opremom lične zaštite na radu dužni su da ih koriste i da vode brigu o njima za sve vrijeme trajanja radnog procesa, tj. za sve vrijeme dok im prijeti opasnost po život ili zdravlje na radu.

Član 32

Zaposleni kojima su sredstva i oprema lične zaštite na radu data na korišćenje dužni su da se staraju o njima domaćinski kako bi što duže bila pogodna za upotrebu i efikasna za zaštitu i zdravlje na radu.

Član 33

Zaposleni kojem se sredstvo i oprema lične zaštite na radu uništi ili bude neprikladno za upotrebu prije isteka roka trajanja zbog nepredviđenih razloga (uništenja, cijepanja), obavljanja dugotrajnih i intenzivnih radova na kojima se sredstvo brže amortizuje, lošeg

kvaliteta sredstva i opreme lične zaštite i zdravlja na radu i sl. ima pravo da zahtijeva i dobije na korišćenje drugo sredstvo i opremu lične zaštite na radu.

Član 34

Zaposlenom se može izdati na upotrebu novo sredstvo i oprema lične zaštite na radu tek po razduženju rashodovanog, odnosno ranije zaduženog sredstva.

Član 35

Kada se sredstvo i oprema lične zaštite na radu uništi na način da se više ne može upotrebljavati ili ako je isteklo vrijeme propisano za njegovu upotrebu, ono se rashoduje. Rashodovanje sredstava i opreme lične zaštite na radu vrši odgovorno lice ili zaposleni po njegovom ovlašćenju, odnosno stručno lice za poslove zaštite i zdravlja na radu o čemu se zaposlenom izdaje potvrda.

Član 36

Održavanje sredstava i opreme lične zaštite na radu vrše sami zaposleni koji su zaduženi sa tim sredstvima.

Zaposleni su dužni da sredstva i opremu lične zaštite i zdravlja na radu namjenski koriste.

VIII PERIODIČNI PREGLEDI I ISPITIVANJA SREDSTAVA RADA, SREDSTAVA I OPREME LIČNE ZAŠTITE NA RADU I USLOVA RADNE SREDINE

Član 37

Ustanova je dužna da vrši periodični pregled i/ili ispitivanja: sredstava za rad, električnih i drugih instalacija, sredstava i opreme lične zaštite na radu i uslova radne sredine, u skladu sa Zakonom.

Periodični pregledi i/ili ispitivanja sredstava za rad, električnih i drugih instalacija i opreme lične zaštite na radu vrše se da bi se utvrdilo da li je primijenjenim mjerama osiguran bezbjedan rad.

Periodičnim ispitivanjima uslova radne sredine, podvrgavaju se, u skladu sa zakonom, standardima i drugim propisima, radne prostorije i radni prostori u kojima se zbog tehničko-tehnoloških i drugih radnih procesa javljaju ili stvaraju:

- 1) fizičke štetnosti;
- 2) hemijske štetnosti;

-
-
- 3) biološke štetnosti;
 - 4) štetna zračenja i
 - 5) nepovoljni mikroklimatski uslovi.

Član 38

Periodični pregledi i/ili ispitivanja vrše se na način, po postupku i u rokovima koji su utvrđeni posebnim propisima.

Član 39

Periodične preglede i/ili ispitivanja vrši pravno ili fizičko lice ovlašćeno za obavljanje stručnih poslova zaštite na radu.

O izvršenom periodičnom pregledu i/ili ispitivanju ovlašćeno pravno ili fizičko lice dužno je da sačini stručni nalaz, odnosno izvještaj, sa ocjenom da li su obezbijeđene propisane mjere zaštite i zdravlja na radu i u kom stepenu.

Stručni nalaz, odnosno izvještaj iz stava 2 ovog člana, lice iz stava 1 ovog člana dostaviće Ustanovi najkasnije u roku od 30 dana od dana izvršenog pregleda i/ili ispitivanja.

IX PRVA POMOĆ, ZAŠTITA OD POŽARA I EVAKUACIJA ZAPOSLENIH

Član 40

Ustanova je dužna da preduzme potrebne mjere i odredi zaposlene za pružanje prve pomoći, zaštitu od požara i evakuaciju zaposlenih u zavisnosti od vrste radnog mjesta i djelatnosti, kao i od broja zaposlenih i prisustva drugih lica, u skladu sa zakonom i propisima koji uređuju ovu oblast.

Za primjenu mjera iz stava 1 ovog člana mora da se obezbijedi veza sa nadležnim službama, posebno u pogledu prve pomoći, hitne medicinske pomoći, spašavanja i zaštite od požara.

Broj zaposlenih iz stava 1 ovog člana, njihova osposobljenost i raspoloživa oprema zavisi od obima i/ili specifične opasnosti u Ustanovi.

Član 41

Povrijeđenim i naglo oboljelim zaposlenima objezbjeduje se pravovremeno pružanje prve pomoći na mjestu povređivanja ili obolijevanja, u skladu sa savremenim metodama pružanja prve pomoći.

Pravovremenim pružanjem prve pomoći mora se obezbijediti otklanjanje neposredne opasnosti po život i zdravlje povrijeđenog, odnosno naglo oboljelog zaposlenog.

Član 42

Za sve zaposlene obezbjeđuje se jedan ormarić ili torba snabdjevena sanitetskim materijalom i drugim sredstvima za pružanje prve pomoći u skladu sa zakonskim propisima.

U slučaju potrebe, Ustanova nabavlja i drugi sanitetski materijal i sredstva za pružanje prve pomoći uzimajući u obzir mogućnost određenih povreda, kao što su: opekotine, udisanje štetnih materija i sl.

Utrošeni materijal mora biti odmah dopunjen odgovarajućim sanitetskim materijalom.

Član 43

U ormariću ili torbi iz člana 42 stav 1 ovog Pravilnika, mora se nalaziti kratko uputstvo za rukovanje sredstvima za pružanje prve pomoći, kao i o načinu pružanja prve pomoći prilikom povreda i naglog obolijevanja zaposlenih.

Član 44

Organizovanje prve pomoći na mjestu rada ili radnoj okolini mora biti sprovedeno tako da obezbjeđuje stručno i pravovremeno pružanje prve pomoći povrijeđenom odnosno oboljelom zaposlenom.

Član 45

Za pružanje prve pomoći na radu ili radnoj okolini mora biti obučen najmanje jedan zaposleni.

Član 46

Osposobljavanje zaposlenih zasniva se na upoznavanju sa osnovnim mjerama i postupcima, kao i praktičnoj obuci za pravovremeno ukazivanje prve pomoći u cilju ublažavanja ili uklanjanja posljedica povreda na radu.

Član 47

Osposobljavanje zaposlenih vrši se teorijski i praktično.

Teorijsko osposobljavanje vrši se putem predavanja ili konsultativne nastave, dok se praktično vrši neposrednim iskazivanjem tj. demonstracijom načina ukazivanja prve pomoći u različitim situacijama.

Član 48

Teorijsko i praktično osposobljavanje vrše stručnjaci odgovarajućeg profila (specijalisti medicine rada ili visoki medicinski radnici) koji nakon osposobljavanja i provjere izdaju zaposlenima uvjerenje o osposobljenosti za pružanje prve pomoći.

Evidencija o osposobljenosti zaposlenih za pružanje prve pomoći vodi se na kartonu evidencije o obučavanju zaposlenih iz prve pomoći.

Član 49

Zaštitu od požara Ustanova ostvaruje primjenom sljedećih preventivnih mjera:

- postavljanjem i održavanjem u ispravnom stanju protivpožarnih aparata i drugih sredstava za gašenje požara i
- održavanjem u ispravnom stanju električnih instalacija i drugih uređaja u poslovnoj zgradi;

Član 50

Postupak spašavanja i evakuacije zaposlenih u slučaju opasnosti utvrđuje se Planom spasavanja i evakuacije koji donosi direktor Ustanove.

Ustanova je dužna da obezbijedi kontakt sa odgovarajućim službama za hitne intervencije, vidnim isticanjem brojeva telefona ovih službi na za to određenom mjestu.

X POVREDE NA RADU

Član 51

Povredom na radu smatra se povreda zaposlenog koja se dogodi u direktnoj uzročnoj, prostornoj i vremenskoj povezanosti sa obavljanjem poslova radnog mjesta.

Član 52

Ustanova je dužna da zaposlenom koji se povrijedio na radu na propisanom obrascu izda izvještaj o prijavi povrede na radu.

Zaposleni je dužan da povredu na radu odmah prijavi Ustanovi, koja je dužna da najkasnije u roku od 24 sata od nastanka, pisano prijavi Inspekciji rada svaku smrtnu, kolektivnu, tešku i drugu povredu na radu, koja uzrokuje odsustvo zaposlenog sa rada duže od tri radna dana, kao i opasnu pojavu koja bi mogla da ugrozi zaštitu i zdravlje zaposlenih.

Ustanova je dužna da izda zaposlenom koji je povrijeđen i zdravstvenoj ustanovi u kojoj je izvršen pregled zaposlenog izvještaj o povredi na radu, u roku i na obrascu koji se propisuje aktom organa državne uprave nadležnog za poslove zdravlja.

Ukoliko zbog težine povrede zaposleni nije u mogućnosti da povredu prijavi, povredu je dužan da prijavi zaposleni koji je svjedok događaja.

Ustanova je dužna da odmah po prijavi sačini zapisnik o povredi, uzme izjave od očevidaca i preduzme druge radnje koje su od značaja za ostvarivanje prava zaposlenog po osnovu povrede na radu.

XI OZBILJNA, NEPOSREDNA I NEIZBJEŽNA OPASNOST

Član 53

Ustanova je dužna da obavijesti sve zaposlene koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj ili neposrednoj opasnosti o vrsti rizika i o mjerama zaštite i zdravlja na radu.

Ustanova je dužna da, prilikom ozbiljne, neposredne i neizbježne opasnosti, mjerama i uputstvima, zaposlenim omogući zaustavljanje rada i upućivanje na bezbjedno mjesto.

Ustanova ne može zahtijevati od zaposlenih da nastave rad u situaciji u kojoj postoji ozbiljna i neposredna opasnost, osim u slučaju spašavanja ljudskih života.

Član 54

U slučaju kad su u Ustanovi nastupile neobične i nepredvidive okolnosti koje su vam kontrole Ustanove ili posebni događaji koje se nijesu mogli predvidjeti, izbjeći ili otkloniti, uprkos sprovedenim mjerama zaštite i zdravlja na radu, Ustanova se oslobađa od odgovornosti.

XII NAČIN PROVJERE ZAPOSLENIH POD UTICAJEM ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA ZAVISNOSTI

Član 55

Zaposleni ne može da započne i obavlja rad pod uticajem sredstava zavisnosti (alkohol, droga i sl).

Član 56

Zaposleni je dužan da se podvrgne provjeri da li je pod uticajem sredstava zavisnosti.

Provjera da li je zaposleni pod uticajem alkohola, odnosno drugih sredstava zavisnosti vrši se:

- ako je zaposleni u očigledno pijanom stanju ili ako postoji osnovana sumnja da je pod uticajem alkohola, odnosno drugih sredstava zavisnosti;
- u slučaju ekscenog ponašanja zaposlenog, tuče, remećenja procesa rada, izazivanje materijalnih šteta, vrijeđanja drugih zaposlenih i drugim sličnim slučajevima;
- slučajnim izborom u okviru rutinske kontrole;
- kada je došlo do povrede na radu zbog očigledne nepažnje povrijeđenog ili drugog lica, kada postoji sumnja da je povreda u uzročno-posljedičnoj vezi sa uticajem alkohola ili drugih sredstava zavisnosti;
- kada direktor procijeni da treba izvršiti provjeru.

Član 57

Provjeru da li je zaposleni pod uticajem alkohola, odnosno drugih sredstava zavisnosti vrši direktor ili zaposleni koga on za to ovlasti pisanim ovlašćenjem, odnosno stručno lice za zaštitu na radu, a na zahtjev zaposlenog koji se podvrgava provjeri može da prisustvuje još jedan zaposleni.

Provjera iz stava 1 ovog člana vrši se pomoću odgovarajućih sredstava i aparata (alkometar i dr.) ili stručnim pregledom medicinske ustanove.

O izvršenoj provjeri iz stava 1 ovog člana sastavlja se zapisnik i o rezultatima provjere izvještava direktor.

Zaposleni kod koga se utvrdi da je pod uticajem alkohola, odnosno drugih sredstava zavisnosti, čini težu povredu radne obaveze i ne smije započeti niti obavljati rad.

Zaposleni koji odbije da se podvrgne provjeri, čini težu povredu radne obaveze i ne smije započeti niti obavljati rad, dok se ne podvrgne provjeri.

XIII EVIDENCIJE

Član 58

Ustanova je dužna da vodi i čuva evidenciju iz oblasti zaštite i zdravlja na radu, u skladu sa Zakonom.

XIV - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59

Akti iz člana 11 stav 1 tačka 1 i 2 ovog Pravilnika, donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika, a ostali akti koje je Ustanova dužna da donese na osnovu Zakona i ovog Pravilnika, donijeće se u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika.

Član 60

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku za njegovo donošenje.

Član 61

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje primjena Pravilnika o zaštiti na radu ZU Dom zdravlja "Dr Nika Labović" Berane br.1832 od 30.07.2010.godine.

Član 62

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objaviće se na oglasnoj tabli i internet stranici ZU Dom zdravlja "Dr Nika Labović" Berane.

Broj: 01/1356

Berane, 05.10.2023. godine

Obradio:

Pomoćnik direktora

Mihailo Lalić, dipl.pravnik

M. Lalić

